

การรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม

PERCEPTIONS OF THE COMPUTER-RELATED CRIME LAWS OF NAKHON PHANOM TECHNICAL COLLEGE STUDENTS

ทศพร ทิพย์นม* และ สมบูรณ์ ชาวชายโขง

Tosaporn Tipnom* and Somboon Chaochaikong

สาขาวิชาวิทยาการสารสนเทศและเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จังหวัดสกลนคร 47000

Program in Information Science and Technology, Faculty of Science and Technology,

Sakon Nakhon Rajabhat University, Sakon Nakhon 47000, Thailand

*Corresponding author: Email: bigz.tosaporn@gmail.com

วันที่รับบทความ 3 พฤษภาคม 2562 วันที่แก้ไขบทความ 2 กุมภาพันธ์ 2563 วันที่ตอบรับบทความ 16 กุมภาพันธ์ 2563 วันที่เผยแพร่ เมษายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม และ 3) หาแนวทางในการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม จำนวน 305 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์และพฤติกรรมการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม และการประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การแจกแจงความถี่ และใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (chi-square) และวิเคราะห์ข้อมูลการประชุมกลุ่มย่อยโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์พ.ศ. 2560 พบว่า 1) เพศต่างกัน มีผลการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 3 ข้อ และ 0.05 จำนวน 1 ข้อ โดยเพศชายมีโอกาสที่จะรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์มากกว่าเพศหญิง 2) ระดับการศึกษาต่างกันมีผลการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 2 ข้อ และ 0.05 จำนวน 2 ข้อ โดยนักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวส.1 มีโอกาสที่จะรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์มากกว่าระดับชั้นอื่น 3) ประเภทวิชาต่างกันมีผลการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 2 ข้อ และ 0.05 จำนวน 5 ข้อ โดยนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ มีโอกาสที่จะรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์มากกว่าประเภทวิชาอื่น 4) ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ต่างกันมีผลการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 3 ข้อ และ 0.05 จำนวน 3 ข้อ โดยนักศึกษาที่มีประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ระหว่าง 6 - 10 ปี มีโอกาสที่จะรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์มากกว่าประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ในช่วงอื่น 5) ประสบการณ์ในการใช้มือถือต่างกันมีผลการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 1 ข้อ และ 0.05 จำนวน 2 ข้อ โดยนักศึกษาที่มีประสบการณ์การใช้โทรศัพท์มือถือระหว่าง 1 - 5 ปี มีโอกาสที่จะรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์มากกว่าประสบการณ์การใช้โทรศัพท์มือถือในช่วงอื่น

2. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนมคือ 1) เพศต่างกันมีพฤติกรรมการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 6 ข้อ และ 0.05 จำนวน 3 ข้อ 2) ระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 6 ข้อ และ 0.05 จำนวน 4 ข้อ 3) ประเภทวิชาต่างกันมีพฤติกรรมการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 11 ข้อ และ 0.05 จำนวน 2 ข้อ 4) ประสบการณ์ใช้คอมพิวเตอร์ต่างกันมีพฤติกรรมการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 4 ข้อ และ 0.05 จำนวน 5 ข้อ 5) ประสบการณ์ใช้มือถือต่างกันมีพฤติกรรมการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 5 ข้อ และ 0.05 จำนวน 5 ข้อ

3. แนวทางส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนมมี 2 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ได้แก่ ควรให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้โซเชียลมีเดียต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการรับรู้การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 3) ควรพัฒนาสื่อวิดีโอเพื่อให้ความรู้กับนักศึกษาและ 2) ด้านพฤติกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ควรสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ถูกต้อง และสร้างบทบาทสมมติให้นักศึกษาทำการแสดงในชั้นเรียน

คำสำคัญ: การรับรู้, กฎหมายการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to investigate the factors affecting perceptions of Nakhon Phanom Technical College students concerning the computer-related crime laws B.E. 2560, 2) to examine the factors contributing to a violation of using a computer to commit crime of Nakhon Phanom Technical College students, and 3) to establish the guidelines on promoting the perceptions of the computer-related crime laws for Nakhon Phanom Technical College students. The samples were 305 students studying at Nakhon Phanom Technical College, selected through stratified random sampling. The research instrument included a set of questionnaires. A group discussion was also conducted with seven experts. The statistics for data analysis were percentage, mean, frequency, Chi-square and content analysis.

The findings were as follows:

1. Factors affecting the perceptions on the computer-related crime laws revealed that: In terms of gender, education level, program, computer experience, and experience of using mobile phone, students perceived the computer-related crime laws differently at the statistical significance level of 0.01 and 0.05. Male had more opportunities to perceive the computer-related crime laws more than female; the higher-vocational level 1 students had more opportunities to perceive than those of other education levels; Commercial program/Business Administration students had more opportunities to perceive on the computer-related crime laws more than those of other programs; the students with computer experience between 6-10 years had more opportunities to perceive on the computer-related crime laws more than those of other computer experience; The students with different experiences of mobile phone usage between 1 to 5 years had opportunities to perceive the computer-related crime laws more than others with different experiences.

2. Factors in terms of gender, education level, program, computer experience, and experience of using mobile phone, which led to computer-related criminal behaviors of the students from Nakhon Phanom Technical College, demonstrated different influences on a violation of using a computer to commit crime differently at .0.01 0.05 statistical levels, and

3. The guidelines on promoting the perception of the computer-related crime laws for Nakhon Phanom Technical College Students could be categorized into two aspects: 1) Knowledge and understanding on the Computer Crime Act B.E. 2560 comprising providing additional knowledge on the use of social network in daily life, organizing the activities to promote the perception of the computer-related crime laws, and developing videos related to knowledge concerning computer-related crimes for students, and 2) Behaviors concerning computer-related crimes, namely raising awareness on computer-related crimes, developing knowledge and understanding for appropriate behaviors, and using role-play in the classroom.

Keywords: Perception, Computer Crimes Act

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจและสังคมในทุก ๆ มิติ โดยเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปกระบวนการผลิต การดำเนินธุรกิจ การค้า การบริการ การศึกษา การสาธารณสุข การบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมอื่น ประเทศไทยมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประชากรและภาคธุรกิจเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2558)

จากการสำรวจการใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยโดย Internetworldstats พบว่า ในปี พ.ศ. 2557 มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจำนวน 20,100,000 คน และในปี พุทธศักราช 2558 เพิ่มขึ้นเป็น 38,000,000 คน โดยกลุ่มคนที่ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดในประเทศไทย อยู่ในช่วง อายุ 15 - 25 ปี เป็นกลุ่มที่มีจำนวนชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุด การใช้งานสื่ออินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มการเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการใช้งานบนสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) (Thailand Internet user Profile, 2016) ซึ่งเป็นสื่ออินเทอร์เน็ตที่มีอิทธิพลสูงเนื่องด้วยมีการเชื่อมโยงกับผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตจำนวนมาก และมีการสร้างส่วนร่วมกับผู้ใช้งานให้มีปฏิสัมพันธ์กัน เช่น Facebook, Instagram, Twitter, Youtube เป็นต้น (มาตรการในการลดการแพร่กระจายเนื้อหาอันไม่เหมาะสมบนสื่อสังคมออนไลน์สำหรับภาครัฐ, 2560)

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีผลกระทบทางทั้งด้านบวกและด้านลบโดยผลกระทบด้านบวกเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะช่วยส่งเสริมความสะดวกสบาย ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ส่งเสริมการค้นคว้าวิจัย และทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ นอกจากนี้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันยังมีราคาถูกใช้งานง่ายทำให้ผู้ใช้ทั่วไปสามารถ เป็นเจ้าของได้ ส่วนผลกระทบทางด้านลบเกิดจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ไม่ถูกต้องทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น 1) ลดปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทำให้เกิดความสะดวกสบายทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ลดน้อยลงและทำให้เกิดโรคติดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพตามมา (วีระชัย อินทรอนันต์ และคณะ, 2559) 2) เพิ่มช่องทางในการก่ออาชญากรรมการแสวงหาผลประโยชน์อย่างผิดกฎหมายบนอินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดการเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำร้ายร่างกายหรือจิตใจของโดยตรงหรือทางอ้อมโดยใช้เครือข่ายโทรคมนาคมสมัยใหม่ เช่น อินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่จนกลายเป็นปัญหาสำคัญของสังคม เช่น การเจาะระบบเครือข่าย การละเมิดลิขสิทธิ์ สื่อลามกอนาจารเด็กและการล่อลวงเด็ก ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะนำไปสู่การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ (กลุ่มพันธมิตรธุรกิจซอฟต์แวร์, 2560)

การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีแนวโน้มขยายวงกว้างและทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นจะเห็นได้จากข่าวในหน้าหนังสือที่ปรากฏอยู่บ่อยครั้งว่า มีผู้นำเอาความรู้ความสามารถและคุณสมบัติของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตไปใช้ในทางมิชอบจนทำให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือถึงแก่ชีวิต เพียงเพื่อได้รับประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งทำความเดือดร้อนให้แก่ครอบครัวผู้เสียหายจนทำให้สังคมเดือดร้อนอยู่เป็นระยะ ปัญหาที่สำคัญ คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนไม่มีความรู้ทางด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอ (กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ, 2559)

ประเทศไทยได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 2550 เป็นฉบับแรกโดยมี 30 มาตรามีมาตราที่สำคัญดังนี้ มาตรา 5 เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ที่มีการป้องกันโดยมิชอบ มาตรา 9 การเปลี่ยนแปลงข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ มาตรา 14 เผยแพร่เนื้อหาอันไม่เหมาะสม มาตรา 16 การติดต่อภาพผู้อื่น และทำให้เสียหาย เป็นต้น และในปี พ.ศ. 2560 ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2560 ร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยมี 21 มาตรา โดยมีการยกเลิกบางมาตรา ที่ล้าสมัย และเพิ่มเนื้อหาบางมาตราเพื่อให้ครอบคลุมกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น เช่น 1) แก้ไขร่างมาตรา 11 กำหนดเกี่ยวกับเรื่องการส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ (Spam) แก่ผู้รับ โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับปฏิเสธการตอบรับได้โดยง่าย นั้นเป็นความผิด เป็นต้น 2) เพิ่มเติมร่างมาตรา 13 กำหนดเกี่ยวกับการใช้ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นทางโดยเฉพาะเพื่อไปใช้ในการกระทำความผิดตามกฎหมายฉบับนี้ เช่น ชุดคำสั่งที่ตั้งใจทำขึ้นมาเพื่อใช้เจาะระบบผู้อื่น เป็นต้น (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ องค์การมหาชน, 2560)

แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และมีผลบังคับใช้แล้ว ก็ยังพบว่าปัญหาทางด้านอาชญากรรมคอมพิวเตอร์มีแนวโน้มที่จะมีการกระทำความผิดเพิ่มขึ้นทุกปี (ศูนย์ข้อมูลกฎหมายและคดีเสรีภาพ iLaw, 2017) โดยเฉพาะกับกลุ่มผู้ใช้งานที่ใช้งานอินเทอร์เน็ตสูงคือ กลุ่มคนที่อยู่ในช่วงอายุ 15 - 25 ปี ซึ่งเป็นนักเรียน นักศึกษาที่มีความเสี่ยงในการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์โดยมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตดังนี้ 1) ทำงาน 2) สืบค้นข้อมูล 3) ส่งอีเมล 4) เพื่อความบันเทิง 5) เล่นเกมส์ 6) ทำธุรกิจออนไลน์ และ 7) ติดต่อสื่อสารผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์ค (ณัฐพร จันทรหอม, 2555; ชนตติ สยนาทน, 2558 และเพชรรุ่ง เอี่ยมสกุลนิล, 2555) ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้นักเรียนนักศึกษาปฏิบัติอยู่เป็นประจำในเวลา

เรียน ในขณะที่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โดยรวมของนักเรียน นักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง (กฤษณะ จันทรดี และเพชรนาถ ผลจันทร์, 2557) จึงทำให้มีโอกาสจะเกิดการก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์และมีโอกาสตกเป็นเหยื่อการก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ได้ (เสาวณีย์ ไทยรุ่งโรจน์, 2554) การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์มีทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา การกระทำความผิดโดยเจตนา คือ การที่ได้ทำผิดโดยรู้สึกลงใจในสิ่งที่ทำลงไปและในการทำนั้น ผู้ทำความผิดก็หวังผลที่ได้จากการทำนั้น หรือ ถ้ารู้ว่าจะทำไปแล้วจะเกิดอะไรขึ้น เช่น กดแชร์ข้อมูลคอมพิวเตอร์ เป็นต้น การกระทำความผิดโดยไม่เจตนา คือ การกระทำที่ผู้กระทำความผิดตั้งใจทำเพื่อให้เกิดผลอย่างหนึ่ง แต่ผลเกิดขึ้นมากกว่าที่ตั้งใจไว้ (สำนักงานกฎหมายอัยการสูงสุด, 2560) ดังนั้นควรมีการศึกษาและหาแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายให้กับประชาชนในช่วงวัย 15 - 25 ปี โดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษาที่เป็นผู้มีความเสี่ยงมากกว่ากลุ่มอื่น

วิทยาลัยเทคนิคนครพนมเป็นสถานศึกษาที่สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีนักเรียนนักศึกษาที่มีอายุ 15 - 20 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการก่ออาชญากรรมคอมพิวเตอร์ โดยปัจจุบันวิทยาลัยเทคนิคนครพนมได้ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายโดยสอนในรายวิชากฎหมายทั่วไปเกี่ยวกับอาชญากรรม รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร แต่ก็เป็นเพียงบทหนึ่งในรายวิชาที่มีการเรียนการสอนไม่ลึกซึ้งและวิทยาลัยเทคนิคนครพนมไม่มีการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์และยังพบว่าในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ไม่มีรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายเลยประกอบกับในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา ครูมีการจัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียน นักศึกษาสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อจัดทำรายงานในแต่ละรายวิชาที่ครูจัดการเรียนการสอน ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ปัญหาเหล่านี้อาจจะยังไม่ถึงกับเป็นคดีความทางกฎหมายแต่ก็มีโอกาสพัฒนาการเป็นคดีความทางกฎหมายได้จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจหาวิธีที่จะส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักเรียนนักศึกษาเพื่อส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์กรณีศึกษานักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม เพื่อให้ทราบระดับความรู้และพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ของนักศึกษาวិทยาลัยเทคนิคนครพนม ที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 และจะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงาน อาจารย์ และนักศึกษา ที่จะใช้เป็นแนวทางในการควบคุม ดูแล ป้องกัน ไม่ให้เกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และส่งเสริมให้มี การใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตอย่างถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

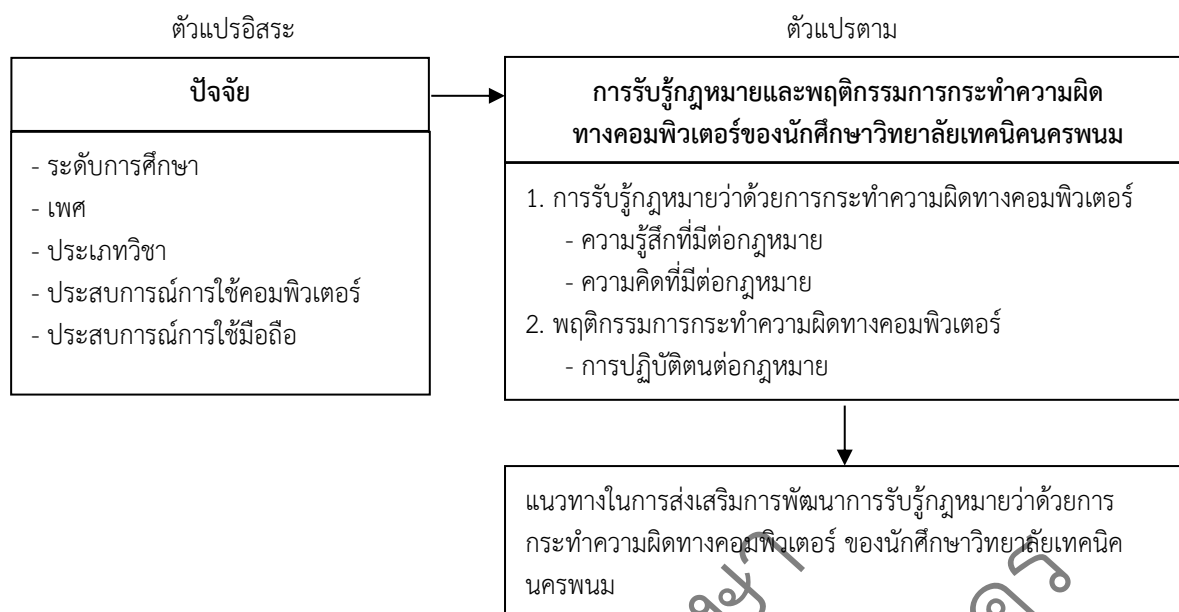
ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม
3. เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค

นครพนม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบแนวคิดโดยมี การรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ 1) ความรู้สึกรู้สีกที่มีต่อกฎหมาย และ 2) ความคิดที่มีต่อกฎหมาย และพฤติกรรมกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม ประกอบด้วย การปฏิบัติตนต่อกฎหมาย โดยจำแนกตามมาตราที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้ 13 มาตรา ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ส่วนปัจจัยที่ใช้ในการวิจัยมี 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ระดับการศึกษา 2) เพศ 3) ประเภทวิชา 4) ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ และ 5) ประสบการณ์การใช้โทรศัพท์มือถือ และในการหาแนวทางการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ใช้การประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) โดยกำหนดประเด็นคำถามเพื่อหาแนวทาง 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ประเด็นด้านการรับรู้กฎหมาย 2) ประเด็นด้านพฤติกรรมกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ดังภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีความมุ่งหมายของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม และ 3) เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม จังหวัดนครพนม เฉพาะศูนย์ในเมือง ประจำปีการศึกษา 2560 ในระดับ ปวช. และ ปวส. จำนวน 1,266 คน และกลุ่มคือนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม จำนวน 305 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) 5 มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} = \frac{1266}{1 + 1266(0.05)^2} = 305.019$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่างที่จะต้องการสุ่ม

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม โดย แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประเภทวิชา ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ ประสบการณ์ในการใช้มือถือ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม แบบสอบถามได้ผ่านการทดสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีการปรับปรุงแบบสอบถามในเรื่องการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง เข้าใจง่ายในทุกประเด็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และมีการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อคำถามหรือเนื้อหา (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่า มีค่าระหว่าง 0.60 - 1.00 แสดงว่า แบบสอบถามมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ในระดับดี

2. ร่างแนวทางในการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม ใช้ในการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อสังเคราะห์แนวทางในการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคนครพนมโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 5 คน และครูคอมพิวเตอร์จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 7 คน

วิธีรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเองในการแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง
2. การจัดประชุมกลุ่มย่อย มีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 5 คน และครูคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 คนรวมทั้งหมด 7 คน โดยผู้วิจัยนำเสนอร่างแนวทางในการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม ผู้เชี่ยวชาญระดมความคิดเห็นในประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ และผู้วิจัยทำการสังเคราะห์โดยวิธีการเทียบกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 โดยเทียบทั้งหมด 13 มาตราที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสอบถาม และข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม โดยใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละและการแจกแจงความถี่ และเลือกใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ในวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัยกับการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม และพฤติกรรมการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม

สรุปผลการวิจัย

1. จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม สรุปได้ดังนี้

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ได้แก่ 1) ประเภทวิชา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2 ข้อ และ 0.05 5 ข้อ รวม 7 ข้อ 2) ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3 ข้อ และ 0.05 3 ข้อ รวม 6 ข้อ 3) เพศ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3 ข้อ และ 0.05 1 ข้อ รวม 4 ข้อ และระดับการศึกษา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2 ข้อ และ 0.05 2 ข้อ รวม 4 ข้อ 4) ประสบการณ์ในการใช้มือถือ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 1 ข้อ และ 0.05 2 ข้อ รวม 3 ข้อ ตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนใหญ่เป็น เพศชาย จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 54.80 ศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช. 174 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ 73 คนคิดเป็นร้อยละ 23.90 ด้านประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยใช้คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.21 และเคยใช้คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต 283 คน คิดเป็นร้อยละ 92.79 ด้านประสบการณ์ในการใช้โทรศัพท์มือถือที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามไม่ประสบการณ์ในการใช้โทรศัพท์มือถือที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.58 และเคยใช้คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต 288 คน คิดเป็นร้อยละ 94.42 ตามลำดับ

2. จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม สรุปได้ดังนี้

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนมพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม โดยภาพรวมเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ประเภทวิชา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 11 ข้อ และ 0.05 2 ข้อ รวม 13 ข้อ 2) ระดับการศึกษา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 6 ข้อ และ 0.05 4 ข้อ รวม 10 ข้อ และประสบการณ์ใช้มือถือ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 5 ข้อ และ 0.05 5 ข้อ รวม 10 ข้อ 3) เพศ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 6 ข้อ และ 0.05 3 ข้อ รวม 9 ข้อ และประสบการณ์ใช้คอมพิวเตอร์ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4 ข้อ และ 0.05 5 ข้อ รวม 9 ข้อ จากการศึกษาพบว่านักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนมมีพฤติกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ตามมาตราในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อยู่ได้แก่ มาตราที่ 11 มาตราที่ 14 และมาตราที่ 15

3. จากการหาแนวทางในการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคนครพนม สรุปได้ดังนี้

แนวทางในการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิค นครพนม มี 2 ด้าน คือ

3.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจ ได้แก่ 1) ควรให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้โซเชียลมีเดียต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อป้องกันการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ เช่น การจัดทำคู่มือการปฏิบัติตนและ แนวทางการป้องกันเพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ให้กับนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม 2) ควรจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการรับรู้การ กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เพื่อให้การกระทำความผิดลดน้อยลง เช่น การประชาสัมพันธ์สร้าง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ฉบับนี้ให้มากขึ้น ทั้งในรูปเอกสารและผ่านสื่ออื่น ๆ ควรลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์อย่างจริงจัง ควรมีมาตรการควบคุมเยาวชนในการใช้อินเทอร์เน็ต และร้านค้าผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตควรมีมาตรการ ควบคุม/ตรวจสอบการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อย่างเข้มงวดและมีคุณภาพ 3) ควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการรับรู้การ กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เพื่อให้การกระทำความผิดลดน้อยลง เช่น การประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ฉบับนี้ให้มากขึ้น ทั้งในรูปเอกสารและผ่านสื่ออื่น ๆ ควรลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อย่างจริงจัง ควรมี มาตรการควบคุมเยาวชนในการใช้อินเทอร์เน็ต และร้านค้าผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตควรมีมาตรการควบคุม/ตรวจสอบการกระทำความ ผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อย่างเข้มงวดและมีคุณภาพ 4) การพัฒนาสื่อวิดีโอเพื่อให้ความรู้กับนักศึกษา เช่น ภาพนิ่ง อินโฟกราฟิก แอนิเมชัน เรื่องความรู้เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์สำหรับเยาวชน

3.2 ด้านพฤติกรรมในการกระทำความผิด ได้แก่ 1) ควรสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการกระทำความผิดทาง คอมพิวเตอร์ให้กับนักศึกษาและควรถ่ายทอดความรู้หรือแนวคิดที่สร้างสรรค์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในทางที่ถูกต้องให้กับ นักศึกษา เช่น การสร้างความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับฐานความผิด องค์ประกอบความผิดและบทกำหนดโทษของพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 2) ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น การโพสต์หรือเผยแพร่ภาพลามกอนาจารทางเว็บไซต์หรือที่ผู้อื่นเข้าไปดูได้ การเข้าอีเมลผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ การส่งต่อ คลิปวิดีโอที่เป็นลักษณะในทางลามกอนาจารให้คนรู้จัก 3) สร้างบทบาทสมมติให้นักศึกษาทำการแสดงโดยเลือกการกระทำความผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พร้อมบทลงโทษและยกตัวอย่างพฤติกรรมให้นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นว่าพฤติกรรมดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ และถ้ามีความผิดต้องรับบทลงโทษอย่างไร

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค นครพนม สามารถอภิปรายได้ดังนี้

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการ รับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประเภท วิชา ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์และประสบการณ์ในการใช้โทรศัพท์มือถือ สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพร จันทรหอม (2555) ที่พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา กลุ่มสาขาวิชา

จากการศึกษาพฤติกรรมในการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนมพบว่าการกระทำ ความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคนครพนมที่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 2560 มากที่สุด ได้แก่ มาตราที่ 11 มาตราที่ 14 และมาตราที่ 15 สอดคล้องกับงานวิจัยของตรี สุขศรีและคณะ (2550) พบว่า อาชญากรรมคอมพิวเตอร์อันดับหนึ่ง ได้แก่ หมิ่นประมาทบุคคลอื่น อันดับสอง ได้แก่ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์โดยแท้ อันดับสาม ได้แก่ ดูหมิ่นเกียรติยศฯ อันดับสี่ ได้แก่ ความผิดฐานฉ้อโกง

ผลการวิจัยแนวทางในการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค นครพนม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ ได้แก่ 1.1) ควรให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้โซเชียลมีเดียต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ที่ เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ เช่น การจัดทำคู่มือ การปฏิบัติตนและแนวทางการป้องกันเพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ให้กับนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค นครพนม 1.2) ควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการรับรู้การ กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เพื่อให้การกระทำความผิดลดน้อยลง เช่น การ ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ฉบับนี้ให้มากขึ้น ทั้งในรูปเอกสารและผ่านสื่ออื่น ๆ ควรลงโทษผู้กระทำ

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อย่างจริงจัง ควรมีมาตรการควบคุมเยาวชนในการใช้อินเทอร์เน็ต และร้านค้าผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ควรมีมาตรการควบคุม/ตรวจสอบการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อย่างเข้มงวดและมีคุณภาพสอดคล้องกับสำนัก สติติ เศรษฐกิจสังคมและประชาคม 3 สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2551) 1.3) การพัฒนาสื่อวีดิโอเพื่อให้ความรู้กับนักศึกษา เช่น ภาพนิ่ง อินโฟกราฟิก แอนิเมชัน เรื่องความรู้เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์สำหรับเยาวชน สอดคล้องกับดาวฤกษ์ วีระพันธ์ ชญาภา บาลโรสง (2558) พบว่า การพัฒนาแอนิเมชัน เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์สำหรับเยาวชน ในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

2. ด้านพฤติกรรมกรรมการกระทำความผิด ได้แก่ 2.1) ควรสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ให้กับนักศึกษาและควรถ่ายทอดความรู้หรือแนวคิดที่สร้างสรรค์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในทางที่ถูกต้องให้กับนักศึกษา เช่น การสร้างความรู้ และความเข้าใจที่เกี่ยวกับฐานความผิด องค์ประกอบความผิดและบทกำหนดโทษของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 สอดคล้องกับแนวทางการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ (2560) ว่าควรมีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมแก่ประชาชน โดยได้เสนอแนวทางการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและปลูกฝังการสร้างจิตสำนึกในการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนในทุกระดับ 2.2) ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น การโพสต์หรือเผยแพร่ภาพลามก อนาจารทางเว็บไซต์หรือที่ผู้อื่นเข้าไปดูได้ การเข้าอีเมลผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ การส่งต่อคลิปวิดีโอที่เป็นลักษณะในทาง ลามกอนาจารให้คนรู้จัก 2.3) สร้างบทบาทสมมติให้นักศึกษาทำการแสดงโดยเลือกการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พร้อม บทลงโทษและยกตัวอย่างพฤติกรรมให้นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นว่าพฤติกรรมดังกล่าวถูกต้องหรือไม่และถ้ามีความผิดต้องรับ บทลงโทษอย่างไร สอดคล้องกับสำนักสถิติเศรษฐกิจสังคมและประชาคม 3 สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2551)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ควรมีการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของประเด็นที่จะส่งเสริมแนวทางการรับรู้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ เช่น การส่งเสริมการรับรู้ในชั้นเรียน
- 1.2 ควรกำหนดนโยบายการส่งเสริมการรับรู้กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 1.3 ควรมีการติดตามและประเมิน ส่งเสริมให้ขวัญและกำลังใจ อย่างเป็น รูปประธรรม และต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการให้คำปรึกษา แนะนำ อบรม เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ มากขึ้นตามวัตถุประสงค์
- 2.2 ควรมีการประเมินผล ติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ
- 2.3 ควรจัดสรรทรัพยากรด้านบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 2.4 ควรส่งเสริมให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรทุกฝ่าย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2558). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย. เข้าถึงได้จาก http://www.rict.go.th/assets/portals/1/files/download/2558_04_08%20เอกสารการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล.pdf. 11 มีนาคม 2559.
- สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์. (2558). รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2558. เข้าถึงได้จาก <https://www.etda.or.th/content/thailand-internet-user-profile-2015.html>. 11 มีนาคม 2559.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2557). รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย. เข้าถึงได้จาก <http://www.econ.cmu.ac.th/it/?p=140>. 11 มีนาคม 2559.
- สำนักงานกฎหมายยืมดวงธรรม. (2560). ความรู้เรื่องกฎหมายคดีผู้บริโภค กฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา 2560. เข้าถึงได้จาก <https://www.tanaiyim.com/14750041/ความรู้เรื่องกฎหมาย>. 24 กุมภาพันธ์ 2562.
- ณัฐพร จันทรหอม. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) กรณีศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาโปลีเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. เข้าถึงได้จาก http://www.polytechnic.ac.th/polytechnic57/document/Natthaporn55.pdf?fbclid=IwAR2QaleQG63SKYCU PJQND2cMsyyuPboGksXAncWm6YqZklJzc2l-F_gh5C8. 11 กรกฎาคม 2562.

- ชนตติ์ สยนาณนท์. (2558). พฤติกรรมและปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. เข้าถึงได้จาก http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Hi_Ed/Chanettee_S.pdf?fbclid=IwAR0C1X43JoBOGKNvtp1wMupjWN0bP5p3GFa78tJGunBu12K4LPmKjZ-3Po. 24 กุมภาพันธ์ 2562.
- เพชรรุ่ง เอี่ยมสกุลนิล. (2555). พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม. เข้าถึงได้จาก http://pvca-ri.com/myfile/130913100526_1.pdf. 11 กรกฎาคม 2562.
- สาวตรี สุขศรี. (2550). ผลกระทบจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 2550 และนโยบายของรัฐกับสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น. เข้าถึงได้จาก <https://th.boell.org/sites/default/files/computercrimereasearch.pdf>. 24 กุมภาพันธ์ 2562.

วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร